

musikk

GJENUTGITT: Kenneth Sivertsens klassiske gitarplate fra 1988, «Spør Vinden» er gitt ut på ny. Albumet består av 16 komposisjoner for klassisk gitar og Sivertsen selv fremfører dem. Karl Segleims Norcd står bak utgivelsen. Multikunstneren fra Bømlo ville ha fylt 50 år sist helg.

SIDEBLIKK

PETER LARSEN

Ord og ting

JEG LESER i avisen (17. januar) at Stiftelsen Harmonien har vedtatt å endre navn til Stiftelsen Bergenfilharmonien. Hjelpe meg! Verden står ikke til påske! «Hva er et navn?» spør Julie i Shakespeares tragedie, og sier: «Den blomst vi kaller rose, vil duftelig uten rosens navn». Hun mener at ordene står i et ytre, helt tilfeldig forhold til de tingene de refererer til. Slik hun ser det, kunne BFO gjerne hete Røyksopp eller Fjorden Baby!, det ville likevel være det samme orkesteret.

DIREKTØR BERNT BAUGE i Harmonien tilhører en annen språkfilosofisk tradisjon. Han mener det er tett sammenheng mellom ord og ting, og at man ved hjelp av nye navn som for eksempel «Stiftelsen Bergenfilharmonien» kan endre tingene og «gi orkesteret en tydeligere identitet».

Jeg er ikke sikker på han har rett. Hva vi kaller tingene, har selvsagt betydning for hvordan vi oppfatter dem, men det er neppe noen i verden som ville endre oppfattelse av BFO fordi orkestrets byråkratiske rammeverk får et lengre, mer besværlig navn.

Bauge mener også at Stiftelsen Bergenfilharmonien «kommuniserer bedre», mens det gamle navnet virker fremmedgjørende for «alle dem som ikke har et forhold til orkesteret». Her er vi nok tettere på årsaken til navnebyttet. Det er selve ordet Harmonien som er problemet. Hvis man skal ha tak i nye publikumsgrupper, er det kanskje lurt å kvitte seg med et ord som vekker assosiasjoner om byens bedre borgerskap og deres ideelle foreninger. Men i samme slengen kapper man så den historiske forbindelsen tilbake til den borgerlige 1700-talls-kulturen som i sin tid skapte orkesteret.

ANDRE ORKESTRE fra samme periode opplever ikke denne fortiden som noe problem. Orkesteret som flyttet inn i de rike tekstilfabrikantenes hus i Leipzig i 1781, kaller seg fremdeles for Gewandhausorchester uten at det sjenerer noen. Men Stiftelsen Harmonien må altså ha nytt navn. Verden står ikke til påske! Eller gjør den? Vel, den gjør nok det.

For den viktigste endringen på navnefronten er jo skjedd for lengst. Den skjedde tilbake i 1986 da det som den gang het Musik-selskabet Harmoniens Orkester, ble døpt om til Bergen Filharmoniske Orkester. Navnebyttet gjorde det kanskje enklere å markedsføre orkesteret internasjonalt, men at BFO har en «tydeligere identitet» i dag enn den gang, er selvsagt ikke et resultat av et markedsstrategisk navnevalg i 1986. Det skyldes iherdig innsats av musikere og dirigenter gjennom et kvart århundre.

Improvisert triosnacks

cd jazz

Di Domenico, Henriksen, Yamamoto
«Clinamen»
Off & Rat records

1 2 3 4 5 6

Frisk japaner og drømmende italiener møter rutinert nordmann

TROMPETISTEN Arve Henriksen er blitt en velkjent artist i Norge gjennom blant annet Supersilent, Veslefrekk og sitt eget soloprojekt. De senere årene har han også opparbeidet seg en betydelig flokk av beundrere i utlandet, og blir stadig invitert sørover for å gjøre samarbeidsprosjekter og konserter. Prosjektet «Clinamen» er det den italienske pianisten Giovanni Di Domenico som står bak, og sammen med Henriksen og den japanske trommeslageren Tatsuhisa Yamamoto improviserte de 13. mai i fjor frem en plate med mye snacks for lytterne.

OM DI DOMENICO er det lite informasjon å finne, annet enn at han er basert i Belgia, og under «biografi» på Myspace har han limt inn et bilde av et tre som har vokst inn i en rusten sykkel.

Spillemessig er han forsik-

tig, men med gode lydkilder, og lyriske komposisjoner. Akustisk piano blendes inn med de elektroniske syntene, og skaper en elastisk elektroakustisk bro i lydbildet.

Der hvor Di Domenico er forsiktig, er Yamamoto fryktløs, og slenger ut ideer og cymbaler hvor det måtte passe ham. 28-åringen er en travelt opptatt musiker, og spiller i et vell av konstellasjoner – og er like komfortabel med perkussiv kjøkkenromstoring som hardtslående rytmer.

TRIOEN HAR et forfriskende avslappet forhold til sjangergrensene, og det serveres en godtepose med alt fra harde grooves og silkemyk kastratsang til abstrakte lydmalier med tydelige

strøk. Formatet har Henriksen gjort mange improvisatoriske ferder med før, og selv om Yamamoto tilfører noe nytt i denne sammenhengen, er både nordmannen og italieneren relativt trygt forankret i «tradisjonen» denne musikken har opparbeidet seg de siste 15 årene.

«Clinamen» er en vakker lytteropplevelse, som gjerne kunne utnyttet engangsmøtet til å prøve ut noen flere nye retninger.

ETTERSPURT: Trompetist Arve Henriksen har skaffet seg mange beundrere i utlandet, og blir stadig invitert med i samarbeidsprosjekter. «Clinamen» ble improvisert frem sammen med den italienske pianisten Giovanni Di Domenico og den japanske trommeslageren Tatsuhisa Yamamoto.

ARKIVFOTO: ROAR CHRISTIANSEN

Nyere kirkemusikk

cd klassisk

Nidaros domkor
Vivianne Sydnes, dirigent
Torbjørn Dyrud, orgel
«Nidaros»
2L

1 2 3 4 5 6

Nidaros domkor presenterer norske komposisjoner

Riktignok kom denne platen rett før jul, men det er ikke noe spesielt juleaktig med den. Den kan gjerne høres på andre tider av året også. For her får vi høre en rekke nyere norske korverk skrevet for Nidaros domkor av komponister som Ståle Kleiberg, Henning Sommerro, Wolfgang Plagge og flere andre. Det er selvsagt snakk om kirkemusikk, men kirkemusikk av veldig forskjellige slag. Her er enkle, upretensjose arrangementer av salmer og folkelige

sanger, men også større, ambisiøse og mer komplekse verker der spesielt to satser fra Kleibergs Requiem for nazismens ofre peker seg ut. Innimellom improviserer Torbjørn Dyrud på orgelet i Nidarosdomen. Tonespråket i korverkene er tradisjonell, men reiser likevel mange fremføringsmessige utfordringer som Vivianne Sydnes og domkoret løser med egal, varm klang og tydelig artikulering. Og 2Ls lydopptak er som vanlig imponerende.

PETER LARSEN

Som et pust

cd klassisk

Yngve Slettholm
«Chamber Music for Saxophone and Percussion»
Lawo Classics

Karakter 6

1 2 3 4 5 6

En av de mest originale stemmene i norsk samtidsmusikk

Den nye Lawo-platen minner oss om at Yngve Slettholm ikke bare er en effektiv kulturbyråkrat, han er en stor komponist, en av de mest originale stemmene i norske samtidsmusikk. De seks kammermusikalske verkene på platen avtegner hans kunstnerisk utvikling fra ekspressive, neoklassiske prosjekter omkring 1980 til meditative verker inspirert av Morton Feldman fra 1990 og fremover. Hans saksofonkvartett fra 1989 låner tittel fra

en av Anton Weberns foredragsanvisninger: «...wie ein hauch...», «som et pust». Dette kunne være overskriften på den senere delen av Slettholms produksjon. Det er ingen store fortellinger i disse verkene, bare små forløp av musikalske celler som gjentas med ørsmå variasjoner og diskrete gester. Vakker musikk som puster rolig og tyst. Og som tolkes innsiktsfullt av slagverken Kjell Tore Innervik, harpenisten Sidsel Waistad, og NoXaS saksofonkvartett.

PETER LARSEN